

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональна економіка

галузь знань **07 Управління та адміністрування**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність **073 Менеджмент**
(шифр і назва спеціальності)

факультет **туризму і післядипломної та заочної освіти**
(назва факультету)

рівень вищої освіти **бакалавр**

Робоча програма з дисципліни «Регіональна економіка» для студентів спеціальності 073 Менеджмент.

2 семестр (денна форма навчання), 2 семестр (заочна форма навчання)

Розробник: доцент кафедри, к.е.н. Гуль І.Г.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від «_____» _____ 201__ року № ____

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

_____

(підпис)

(Н.Ф. Павленчик)

(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		Цикл загальної підготовки	
Модулів – 1	Спеціальність 073 Менеджмент	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: - аудиторних – 2 - самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		18 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		54 год.	78 год.
Індивідуальні завдання			
-	-		
Вид контролю: екзамен			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є формування у студентів системи знань з теоретичних та практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, оцінки сучасного стану, напрямів і закономірностей регіонального соціально-економічного розвитку та раціонального використання трудового і природо-ресурсного потенціалу країни.

Завдання дисципліни полягає у вивченні закономірностей територіального розвитку і розміщення продуктивних сил, наукових засад регіональної економічної політики, практичного значення регіонального підходу до управління соціально-економічним розвитком територій, ролі зовнішньоекономічних зв'язків в економічному розвитку України, а також поглиблення знань про об'єктивну необхідність сталого екологічно збалансованого відтворення і використання природних, науково-виробничих і людських ресурсів країни та охорони навколишнього природного середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил;
- теорії та концепції розміщення продуктивних сил, формування економічних регіонів;
- наукові методи аналізу територіальної організації національної економіки та методи обґрунтування галузевого розміщення виробництва;
- наукові підходи до формування та розміщення територіально-виробничих комплексів;
- природо-ресурсний потенціал України та підходи до еколого-економічної оцінки його компонентів;
- виробничий та науково-технічний потенціал України;
- основні підходи до структурування населення країни, визначення його динаміки і тенденцій відтворення, формування ринку праці;
- регіональну економічну політику та особливості економічного розвитку регіонів;
- значення зовнішньоекономічних зв'язків у розвитку продуктивних сил;
- наукові засади раціонального природокористування.

вміти:

- класифікувати складові природо-ресурсного потенціалу; застосовувати різноманітні підходи до еколого-економічної оцінки природних ресурсів;
- виконувати багатоваріантні розрахунки по вибору оптимального варіанту розміщення продуктивних сил та формування регіональної економічної структури, визначати рівень спеціалізації, локалізації регіонів та проводити техніко-економічні розрахунки;
- проводити діагностику окремих складових структур продуктивних сил;
- обґрунтовувати ефективність функціонування виробничо-господарських комплексів з урахуванням їх територіального розміщення;
- обґрунтовувати доцільність участі України в міжнародному поділі праці.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Регіональна економіка

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні аспекти регіональної економіки

ТЕМА 1. Предмет, метод і завдання курсу «Регіональна економіка»

Предмет і об'єкт дослідження дисципліни. Основні поняття та наукові категорії регіональної економіки. Місце регіональної економіки в системі наук. Методологічні основи досліджень регіональної економіки. Актуальні проблеми і основні завдання курсу «Регіональна економіка».

ТЕМА 2. Наукові засади формування регіональних соціально-економічних систем

Зміст основних понять «закон», «закономірність», «принцип», «фактор», їх об'єктивний характер. Загальні закономірності розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів. Принципи та фактори розвитку і розміщення продуктивних сил. Основні етапи розвитку теорій регіональної економіки.

Поняття про економічний простір, особливості його формування та структура. Регіональний економічний простір і його роль у формуванні соціально-економічних систем.

ТЕМА 3. Економічне районування України та формування регіональних господарських систем

Територіальний поділ праці, його суть та зв'язок з формуванням економічних районів. Економічний район та економічне районування, їхня суть та основні ознаки. Принципи, критерії та чинники економічного районування та районоформування. Типи економічних районів та їхні цільові функції. Роль районоформування в територіальній організації регіональних господарських систем. Сучасні мережі економічних районів та їхній склад.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Прикладні аспекти регіональної економіки

ТЕМА 4. Державна регіональна економічна політика та управління регіональним розвитком

Суть, мета і концепція державної регіональної економічної політики. Суб'єкти і об'єкти державної регіональної економічної політики. Принципи державної регіональної економічної політики. Основні напрями та завдання державної регіональної економічної політики. Механізм реалізації державної регіональної економічної політики: основні складові та інструменти (законодавчо-нормативна база, бюджетно-фінансова система, прогнозування, програмування, міжрегіональне і прикордонне співробітництво). Роль органів місцевого самоврядування у здійсненні державної регіональної економічної політики. Прогнозування і державні програми розвитку регіонів.

ТЕМА 5. Ресурсний потенціал економіки регіонів України

Сутність природно-ресурсного потенціалу. Структура та класифікація природних ресурсів. Кількісна та якісна оцінка природних ресурсів. Характеристика природно-ресурсного потенціалу України та її регіонів. Основні екологічні проблеми України та шляхи раціонального відтворення і використання природних ресурсів. Сутність та поняття соціально-демографічного і трудового потенціалу. Структура, динаміка і відтворення населення. Соціально-демографічна політика України. Поняття про трудові ресурси. Моделі ринку праці. Виробничий і науково-технічний потенціал. Фінансовий потенціал. Інноваційно-інвестиційний потенціал.

ТЕМА 6. Трансформаційні процеси в господарському комплексі України та їхні регіональні особливості

Господарський комплекс України його структура і трансформація в ринкових умовах. Сутність та поняття національного господарства країни. Економіка країни як єдиний господарський комплекс. Поняття виробничої та невиробничої сфери господарювання. Промисловість як основна ланка господарського комплексу. Класифікація територіально-виробничих комплексів. Сутність та поняття міжгалузевого комплексу. Класифікація міжгалузевих комплексів. Особливості трансформаційних процесів у міжгалузевих комплексах:

паливно-енергетичний комплекс, металургійний комплекс, машинобудівний комплекс, хімічний комплекс, лісопромисловий комплекс, агропромисловий комплекс, транспортний комплекс, будівельний комплекс, соціальний комплекс.

ТЕМА 7. Економічний простір України та особливості розвитку регіональних соціально-економічних систем

Сутність поняття «економіка регіону» та єдиного економічного простору регіону. Стійкий розвиток регіональних соціально-економічних систем. Особливості розвитку економічних районів України як регіональних соціально-економічних систем: Донецький економічний район, Придніпровський економічний район, Східний економічний район, Центральний економічний район, Поліський економічний район, Подільський економічний район, Карпатський економічний район, Причорноморський економічний район. Проблеми та перспективи розвитку економічних районів України.

ТЕМА 8. Геоекономічне положення України та її регіонів

Суть і значення міжнародних економічних зв'язків. Вплив міжнародного територіального поділу праці на формування зовнішньоекономічних зв'язків. Основні форми економічного співробітництва країн світу. Механізм зовнішньоекономічної діяльності України. Сучасний стан зовнішньоекономічних зв'язків України та її регіонів. Експортний потенціал України та її регіонів. Основні напрями розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Теоретичні та прикладні засади раціонального природокористування

ТЕМА 9. Наукові основи сталого розвитку продуктивних сил та раціонального природокористування

Передумови формування концепції сталого розвитку. Сутність концепції сталого розвитку (Ріо-92, Ріо-92+20). Основні принципи сталого розвитку.

Предмет вивчення екології. Методи дослідження екологічних проблем. Екосистеми та їх структура, види екосистем. Етапи природокористування в Україні. Принципи раціонального природокористування.

ТЕМА 10. Організаційно-правовий механізм управління природокористуванням та охороною довкілля

Основні важелі механізму управління природокористуванням та зв'язки між ними. Екологічний моніторинг, його види та рівні. Нормативи та стандарти якості довкілля. Екологічне законодавство і механізм його чинності.

ТЕМА 11. Економічні методи управління природокористуванням та природоохоронними процесами

Види економічних методів. Платежі за ресурси, їх види та нормативи. Платежі за забруднення, їх види і критерії нарахування. Збитки від забруднення. Методи розрахунку економічних збитків від забруднення компонентів довкілля. Економічна і соціальна ефективність упровадження природозахисних заходів та методи її визначення.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Регіональна економіка												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні аспекти регіональної економіки												
ТЕМА 1. Предмет, метод і завдання курсу «Регіональна економіка»	8	1		1		6	8	0,5		0,5		7
ТЕМА 2. Наукові засади формування регіональних соціально-економічних систем	9	2		2		5	8	0,5		0,5		7
ТЕМА 3. Економічне районування України та формування регіональних господарських систем	9	2		2		5	8	0,5		0,5		7
Разом за змістовим модулем 1	26	5		5		16	24	1,5		1,5		21
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Прикладні аспекти регіональної економіки												
ТЕМА 4. Державна регіональна економічна політика та управління регіональним розвитком	8	2		2		4	8	0,5		0,5		7
ТЕМА 5. Ресурсний потенціал економіки регіонів України	9	2		2		5	10	1		1		8
ТЕМА 6. Трансформаційні процеси в господарському комплексі України та їхні регіональні особливості	9	2		2		5	8	0,5		0,5		7
ТЕМА 7. Економічний простір України та особливості розвитку регіональних соціально-економічних систем	9	2		2		5	8	0,5		0,5		7
ТЕМА 8. Геоекономічне положення України та її регіонів	9	1		1		7	8	0,5		0,5		7
Разом за змістовим модулем 2	44	9		9		26	42	3		3		36
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Теоретичні та прикладні засади раціонального природокористування												
ТЕМА 9. Наукові основи сталого розвитку продуктивних сил та раціонального природокористування	8	2		2		4	8	0,5		0,5		7
ТЕМА 10. Організаційно-правовий механізм управління природокористуванням та охороною довкілля	6	1		1		4	8	0,5		0,5		7
ТЕМА 11. Економічні методи управління природокористуванням та природоохоронними процесами	6	1		1		4	8	0,5		0,5		7
Разом за змістовим модулем 3	20	4		4		12	24	1,5		1,5		21
Усього годин	90	18		18		54	90	6		6		78

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, метод і завдання курсу «Регіональна економіка»	1
2	Наукові засади формування регіональних соціально-економічних систем	2
3	Економічне районування України та формування регіональних господарських систем	2
4	Державна регіональна економічна політика та управління регіональним розвитком	2
5	Ресурсний потенціал економіки регіонів України	2
6	Трансформаційні процеси в господарському комплексі України та їхні регіональні особливості	2
7	Економічний простір України та особливості розвитку регіональних соціально-економічних систем	2
8	Гео економічне положення України та її регіонів	1
9	Наукові основи сталого розвитку продуктивних сил та раціонального природокористування	2
10	Організаційно-правовий механізм управління природокористуванням та охороною довкілля	1
11	Економічні методи управління природокористуванням та природоохоронними процесами	1
Разом		18

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Предмет, метод і завдання курсу «Регіональна економіка» Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	6	7
2	Наукові засади формування регіональних соціально-економічних систем Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	5	7
3	Економічне районування України та формування регіональних господарських систем Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	5	7
4	Державна регіональна економічна політика та управління регіональним розвитком Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	4	7
5	Ресурсний потенціал економіки регіонів України Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	5	8
6	Трансформаційні процеси в господарському комплексі України та їхні регіональні особливості Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	5	7

7	Економічний простір України та особливості розвитку регіональних соціально-економічних систем Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	5	7
8	Гео економічне положення України та її регіонів Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	7	7
9	Наукові основи сталого розвитку продуктивних сил та раціонального природокористування Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	4	7
10	Організаційно-правовий механізм управління природокористуванням та охороною довкілля Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	4	7
11	Економічні методи управління природокористуванням та природоохоронними процесами Конспекти самопідготовки. Реферат по темі семінарського заняття	4	7
Разом		54	78

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

1. Вплив транспортних витрат на розміщення підприємств
2. Державне регулювання розміщення підприємств
3. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем
4. Економіко-математичне моделювання при обґрунтуванні правильного місця дислокації підприємства
5. Інституційна інфраструктура регіонального розвитку в Україні
6. Класифікація виробництв за факторами розташування
7. Наукові методи аналізу та обґрунтування просторової організації економічного розвитку регіонів
8. Наукові основи раціонального природокористування
9. Організаційні структури управління регіоном
10. Особливості управління економічним і соціальним розвитком міст
11. Проблема розміщення підприємств: зміст та значення правильного вирішення
12. Прогнозування й програмування економічного й соціального розвитку регіонів
13. Регіон у системі територіального поділу праці
14. Регіональна економіка як сфера реальної господарської діяльності
15. Регіональна інвестиційно-інноваційна політика України
16. Регіональна парадигма в умовах глобалізації економіки
17. Регіональний економічний комплекс та ресурсне забезпечення територіальної організації його господарства
18. Тенденції територіальної організації продуктивних сил регіонів

19. Теорії розміщення підприємств
20. Управління регіональним розвитком туризму
21. Участь держави в управлінні регіоном
22. Фактори земельних ресурсів при розміщенні підприємств
23. Фактори сталого розвитку продуктивних сил
24. Фактори формування оптимальної потужності підприємства
25. Феномен міст при розміщенні підприємств

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
4. Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – екзамен (2 семестр – денна форма; 2 семестр – заочна форма навчання).

9. ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

1. Предмет, об'єкт та завдання регіональної економіки
2. Поняття про продуктивні сили
3. Проблеми які досліджує регіональна економіка
4. Методологічні засади курсу «регіональна економіка»
5. Закономірності розміщення продуктивних сил
6. Принципи розміщення продуктивних сил
7. Фактори розміщення продуктивних сил
8. Сутність та фактори економічного районування
9. Завдання та функції економічного районування
10. Критерії та принципи економічного районування
11. Види економічного районування
12. Характеристика економічного районування України
13. Сутність та поняття державної регіональної економічної політики
14. Суб'єкти та об'єкти державної регіональної економічної політики
15. Типологія регіонів
16. Цілі державної регіональної економічної політики в економічній, соціальній та екологічній сферах
17. Основні завдання державної регіональної економічної політики України
18. Поняття та структура національного господарства України
19. Виробнича та невиробнича сфери господарювання: основні поняття та структура
20. Сутність та поняття природно-ресурсного потенціалу, їх характеристика
21. Населення як основа матеріального життя суспільства

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Теми та зміст семінарських занять

Семінарське заняття №1-2

з дисципліни «Регіональна економіка»

«ПРЕДМЕТ, МЕТОД І ЗАВДАННЯ КУРСУ. НАУКОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

План семінарського заняття

1. Предмет дисципліни й основні поняття
2. Завдання дисципліни «Регіональна економіка»
3. Місце та роль науки в системі економічних дисциплін, її зв'язок з іншими науками
4. Методологія дисципліни «Регіональна економіка»
5. Закономірності розміщення продуктивних сил
6. Принципи розміщення продуктивних сил
7. Фактори розміщення продуктивних сил

Семінарське заняття №3

з дисципліни «Регіональна економіка»

«ЕКОНОМІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ УКРАЇНИ ТА ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ СИСТЕМ»

План семінарського заняття

1. Поняття та економічна сутність регіону у системі територіального поділу праці
2. Типологія та класифікація регіонів України

3. Функції регіонів
4. Поняття й ознаки економічного району
5. Фактори, що впливають на формування економічних районів
6. Типи економічних районів
7. Розвиток економічного районування та формування сучасної сітки економічних районів

Семінарське заняття №4

з дисципліни «Регіональна економіка»

«ДЕРЖАВНА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ТА УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ»

План семінарського заняття

1. Сутність та цілі державної регіональної економічної політики
2. Принципи державної регіональної політики
3. Складові частини державної регіональної політики
4. Законодавча база державної регіональної економічної політики
5. Роль органів державного управління та місцевого самоврядування в економічному розвитку регіону
6. Складові частини механізму реалізації державної регіональної економічної політики

Семінарське заняття №5

з дисципліни «Регіональна економіка»

«РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ»

План семінарського заняття

1. Природно-ресурсний потенціал
2. Економічна оцінка природних ресурсів
3. Демографічна ситуація в Україні
4. Міграція населення і її види
5. Система розселення України
6. Трудові ресурси України

Семінарське заняття №6

з дисципліни «Регіональна економіка»

«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ГОСПОДАРСЬКОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ ТА ЇХНІ РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ»

План семінарського заняття

1. Галузева структура національного господарства
2. Промисловість як головна ланка господарчого комплексу країни
3. Особливості трансформаційних процесів у міжгалузевих комплексах:
  - паливно-енергетичний комплекс;
  - металургійний комплекс;
  - машинобудівний комплекс;
  - хімічний комплекс;
  - лісопромисловий комплекс;

- агропромисловий комплекс;
- транспортний комплекс;
- будівельний комплекс;
- соціальний комплекс.

Семінарське заняття №7
з дисципліни «Регіональна економіка»
«ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ
РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

План семінарського заняття

1. Сутність поняття «економіка регіону» та єдиного економічного простору регіону
2. Стійкий розвиток регіональних соціально-економічних систем
3. Особливості розвитку економічних районів України як регіональних соціально-економічних систем:
  - Донецький економічний район;
  - Придніпровський економічний район;
  - Східний економічний район;
  - Центральний економічний район;
  - Поліський економічний район;
  - Подільський економічний район;
  - Карпатський економічний район;
  - Причорноморський економічний район.

Семінарське заняття №8
з дисципліни «Регіональна економіка»
«ГЕОЕКОНОМІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ»

План семінарського заняття

1. Суть і значення міжнародних економічних зв'язків
2. Основні форми економічного співробітництва країн світу
3. Механізм зовнішньоекономічної діяльності України
4. Експортний потенціал України та її регіонів

Семінарське заняття №9
з дисципліни «Регіональна економіка»
«НАУКОВІ ОСНОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ
ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»

План семінарського заняття

1. Сутність концепції сталого розвитку (Ріо-92, Ріо-92+20)
2. Принципи сталого розвитку
3. Етапи природокористування в Україні
4. Принципи раціонального природокористування

Семінарське заняття №10
з дисципліни «Регіональна економіка»
«ОРГАНІЗАЦІЙНО ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ ДОВКІЛЛЯ»

План семінарського заняття

1. Основні важелі механізму управління природокористуванням та зв'язки між ними
2. Екологічний моніторинг, його види та рівні
3. Нормативи та стандарти якості довкілля
4. Екологічне законодавство і механізм його чинності

Семінарське заняття №11
з дисципліни «Регіональна економіка»
«ЕКОНОМІЧНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ ТА ПРИРОДООХОРОННИМИ
ПРОЦЕСАМИ»

План семінарського заняття

1. Платежі за ресурси, їх види та нормативи.
2. Збитки від забруднення навколишнього природного середовища
3. Методи розрахунку економічних збитків від забруднення компонентів довкілля
4. Економічна і соціальна ефективність впровадження природозахисних заходів та методи її визначення.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Дадашев Б.А. Регіональна економіка: навчальний посібник / Б.А. Дадашев, В.П. Гордієнко, В.В. Обливанцов. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 202 с.
2. Завадських Г.М. Регіональна економіка: Навч. посібн. 1 вид. / Г.М. Завадських. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 556 с.
3. Пак Н.Т. Регіональна економіка: навч. посібн. / Н.Т. Пак. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 326 с.
4. Топчієв О.Г. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: [навч. посіб.] / О.Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова, В.В. Яворська. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 372 с.
5. Шкарлет С.М. та ін. Теоретичні та прикладні аспекти сталого розвитку: функціональний, галузевий і регіональний вектори: монографія. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 316 с.

Допоміжна

6. Іщук С.І. Регіональна економіка: Теорія. Методи. Практика: підручник / С.І. Іщук, О.В. Гладкий. — К.: Знання, 2013. — 447 с.
7. Лишиленко В.І. Регіональна економіка: Підручник для студ. вузів / В.І. Лишиленко. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 383 с.

8. Регіональна економіка: Навчальний посібник / І.В. Тараненко, О.В. Дашевська, О.Г. Литвиненко та ін.; за заг. ред. І.В. Тараненко. – К.: Кондор, 2013. – 261 с.

9. Регіональна економіка: Навчальний посібник / О.Г. Пуригіна, С.Е. Сардак, В.В. Джинджоян, О.О. Чубарь. – Д.: ДНУ, 2011. – 596 с.

10. Регіональна економіка: Підручник / В.В. Журавель, О.В. Поспелов, Г.П. Рекун, В.Б. Родченко. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 271 с.

11. Регіональна економіка: підручник / за ред. Є.П. Качана. – Тернопіль: ТНЕУ, 2008. – 800 с.

12. Регіональна економіка: Посібник для самостійної роботи та практичних занять. Робочий зошит. / І.В. Тараненко, О.В. Дашевська, О.Г. Литвиненко та ін.; за заг. ред. І.В. Тараненко. – Д.: Вид-во ДУЕП. – 2010. – 216 с.

13. Стадницький Ю.І. Розміщення продуктивних сил (теоретичні основи): Навч. посіб. / Ю.І. Стадницький, А.Г. Загородній. – К.: Знання, 2008. – 351 с.

Інформаційні ресурси інтернет

14. Державний комітет статистики України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

15. Європейський центральний банк. – Режим доступу: www.ecb.europa.eu.

16. Законодавство України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.

17. Міжнародний центр перспективних досліджень. – Режим доступу: www.icps.kiev.ua.

18. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: www.me.gov.ua.

19. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.

20. Національний банк України. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.

21. Світовий банк. – Режим доступу: www.worldbank.org.

22. Центр соціально-економічних досліджень. – Режим доступу: www.case-ukraine.com.ua.